

Warszawa, 6 sierpnia 2015 r.

Opinia do ustawy o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego

(druk nr 1037)

I. Cel i przedmiot ustawy

Nowelizacja ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, przedłuża na przyszły rok obowiązujące w 2015 r. zasady obliczania wysokości wpłat województw do budżetu państwa oraz podziału części regionalnej subwencji ogólnej dla województw.

Należy przypomnieć, iż wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 4 marca 2014 r. (sygn. akt K 13/11), którego sentencja została ogłoszona 19 marca 2014 r. w Dz. U. poz. 348, TK orzekł, że art. 31 oraz art. 25 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (dalej: ustawa o dochodach jst) w zakresie, w jakim nie gwarantują województwom zachowania istotnej części dochodów własnych dla realizacji zadań własnych, są niezgodne z art. 167 ust. 1 i 2 w związku z art. 166 ust. 1 Konstytucji RP. Zakwestionowane przepisy regulowały mechanizm obliczania wysokości wpłat województw do budżetu państwa (tzw. janosikowe) oraz zasady podziału części regionalnej subwencji ogólnej. Ze względu na skomplikowaną materię, jakiej dotyczyły zakwestionowane przepisy, TK uznał za konieczne odroczenie terminu utraty ich mocy obowiązującej o 18 miesięcy (tj. do dnia 20 września 2015 r.).

Przyczyny uzasadniające odroczenie przez TK utraty mocy obowiązującej art. 31 oraz art. 25, legły także u podstaw przygotowania epizodycznej nowelizacji ustawy o dochodach jst w 2014 r. Mając świadomość konieczności opracowania nowego systemu korekcyjno - wyrównawczego nie tylko dla województw, ale także dla gmin i powiatów, których opracowanie wymagałoby znacznie dłuższego czasu niż 18 miesięcy poprzedzające zaistnienie skutków wyroku, Rada Ministrów przedłożyła 21 sierpnia 2014 r. projekt ustawy o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (druk sejmowy nr 2668).

Projekt ten zawierał tymczasowe rozwiązania związane z mechanizmem korekcyjno - wyrównawczym. Wprowadzany mechanizm miał być stosowany w latach 2015 i 2016, jednakże w trakcie prac sejmowych jego obowiązywanie zostało ograniczone do roku 2015. Ustawa uchwalona w oparciu o przedłożenie rządowe weszła w życie 14 listopada 2014 r. (ustawa z dnia 23 października 2014 r. o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. poz. 1574)).

Niniejsza ustawa przewiduje zastosowanie rozwiązań wprowadzonych nowelizacją z 23 października 2014 r. również w roku 2016. Jej wejście w życie oznacza, iż w następnym roku wysokość progu dochodów, powyżej którego województwa będą musiały dokonywać wpłat do budżetu państwa na rzecz innych województw pozostanie na poziomie 125% średnich dochodów podatkowych dla wszystkich województw sprzed dwóch lat. Ponadto, maksymalna wysokość wpłat będzie wynosić nie więcej niż 35% dochodów podatkowych województw sprzed dwóch lat. Utrzymana zostanie zasada, iż beneficjentami części regionalnej subwencji ogólnej nie będą województwa, które dokonują wpłat do budżetu państwa. W ciągu roku możliwe będzie obniżenie o 10% wpłat do budżetu państwa na rzecz innych województw jeżeli wpływy płatnika z tytułu podatków dochodowych spadną o więcej niż 10% w stosunku do poprzedniego rocznego okresu. Wysokość dotacji z budżetu państwa na dofinansowanie m.in. budowy, remontów i utrzymania dróg wojewódzkich przewidziana na rok 2016 wyniesie 210 mln zł.

II. Przebieg prac legislacyjnych

Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (druk sejmowy 3700) wpłynął do Sejmu 20 lipca br. Projekt został rozpatrzony przez Komisje: Finansów Publicznych oraz Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej, które przyjęły go wraz z poprawką redakcyjną (sprawozdanie - druk sejmowy 3730).

W drugim czytaniu na 98. posiedzeniu Sejmu w dniu 4 sierpnia br. zgłoszona została poprawka pozytywnie oceniona przez połączone komisje (dodatkowe sprawozdanie - druk sejmowy nr 3730-A). Ustawę uchwalono 5 sierpnia 2015 r. większością 282 głosów (przy 142 głosach przeciwnych i 2 wstrzymujących się).

Ustawa nie budzi zasadniczych zastrzeżeń legislacyjnych.

Renata Bronowska - Główny legislator